

YM / RYMO /Rakennukset ja rakentaminen
Yli-insinööri Jyrki Kauppinen

**YMPÄRISTÖMINISTERIÖN ASETUS SAVUPIIPPUJEN RAKENTEISTA JA
PALOTURVALLISUUDESTA**

Yleistä

Savupiippujen rakenteiden ja paloturvallisuuden suunnittelua ja rakentamista koskevan säädösuudistuksen lähtökohtana on saattaa säädökset voimassa olevan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisiksi. Tällä hetkellä voimassa olevan rakentamismääräyskokoelman osan E3 (2007) Pienten savupiippujen rakenteet ja paloturvallisuus, määräykset ja ohjeet osalta tämä hoidetaan antamalla ympäristöministeriön asetus savupiippujen rakenteista ja paloturvallisuudesta. Uusi asetus koskee savupiippujen sekä niiden ja niihin vaikuttavien korjaus- ja muutostöiden suunnittelua ja rakentamista.

Asetuksella otetaan käyttöön selkeytetty malli, jossa itsenäisenä rakennusosana toimivan savupiipun lisäksi on suunniteltava, toteutettava sekä dokumentoitava suunnitelmien mukainen toteutus siten, että kokonaisuus täyttää maankäyttö- ja rakennuslain vaatimukset. Suunnittelun yhteydessä voidaan arvioida esimerkiksi tarve työnaikaiseen sää- ja olosuhdesuojaukseen, sekä peittyvien rakennusvaiheiden dokumentointiin valokuvaamalla käyttö- ja huolto-ohjetta sekä ennen käyttöönottoa tapahtuvaa ammattilaisen tekemää tarkastusta varten.

Savupiipun suunnittelu kokonaisuutena luo uusia mahdollisuuksia markkinoida esimerkiksi teollisesti valmistettujen savupiippujen yhteydessä kokonaisvaltaisia ratkaisuja kuluttajille. Kuluttajan ja rakentajan sekä rakennuksen omistajan kannalta savupiipun hankkiminen helpottuu, jos hänelle tarjotaan kokonaisvaltainen turvallinen ratkaisu.

Soveltamisalaan kuuluisivat myös korjaus- ja muutostyöt palo- ja henkilöturvallisuuden kannalta merkittävien töiden osalta. Korjausrakentamisen huomioon ottaminen hyvin selkeästi on tärkeää korjausrakentamisen määrän kasvaessa rakennuskannan ikääntyessä. Korjaus- ja muutostöitä ovat esimerkiksi uuden savupiipun rakentaminen olemassa olevaan rakennukseen, savupiipun hormien seinämärakenteiden pinnoittaminen tai uuden savuhormin asentaminen vanhan savupiipun sisään sekä tulisijan vaihtaminen ja muuttaminen. Merkittävää on myös tulisijan asentamisen tai rakentamisen yhteydessä varmistaa tulisijan ja savupiipun yhteensopivuus. Asetus mahdollistaa korjauskohteissa tapauskohtaisen soveltamisen kun otetaan huomioon olemassa olevat ratkaisut ja käyttö sekä esimerkiksi mahdolliset suojelutarpeet. Joitakin nykyisen asetuksen ohjeita on nostettu asetustasolle. Eräitä asetustasolla olleita velvoittavia määräyksiä on puolestaan muutettu suositusluonteisiksi ohjeiksi, joista on laadittu opasmateriaali.

Keskeisiä sidosryhmiä on kuultu neljässä eri vaiheessa. Kuulemiset on järjestetty standardisointia seuraavan Rakennustuoteteollisuus RTT:n savupiiput seurantaryhmän (TC-166 seurantaryhmä) kokouksen yhteydessä 9.11.2016 kokoamalla läsnä olleiden kommentit esitettyyn luonnokseen sekä toisen kerran pyytämällä kommentteja saman seurantaryhmän jäseniltä 18-25.11.2016 välisenä aikana. Lisäksi sen hetkinen luonnos on annettu kommentoitavaksi alueen pelastuslaitoksille Pelastusalan keskusjärjestön koulutustilaisuuden yhteydessä 7.11.2016. Lausuntokierroksen 13.3-27.4.2017 jälkeen jatkovalmisteltu

asetusluonnos on ollut kommentoitavana joillakin sidosryhmiin kuuluvilla keskeisimmillä tahoilla 12-18.10.2017.

Asetuksen voimaan tullessa se korvaa nykyisin voimassa oleva rakentamismääräyskokoelman osa E3 (2007) Pienten savupiippujen rakenteet ja paloturvallisuus, määräykset ja ohjeet, joka on siirtymäsäännöksellä voimassa 31.12.2017 saakka maankäyttö- ja rakennuslain (21.12.2012/958) mukaisesti.

Asetusluonnos on ollut Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2015/1535/EU mukaisesti teknisessä notifiointissa 26.1-27.4.2017 sekä lähetetty tiedoksi WTO:lle. Asetusluonnos oli lausunnoilla 13.3-27.4.2017. Luonnos opastavaksi materiaaliksi oli kommentoitavana samanaikaisesti.

Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2018.

Nykytilanne

Rakentamismääräykset ja ohjeet

Rakentamista koskeva sääntely on perustunut 1 päivänä tammikuuta 2000 voimaan tulleeseen maankäyttö- ja rakennuslakiin (132/1999) ja sen nojalla valtioneuvoston asetuksena annettuun maankäyttö- ja rakennusasetukseen (895/1999) sekä ympäristöministeriön asetuksina annettuihin rakentamismääräyksiin. Vuonna 2013 maankäyttö- ja rakennuslakiin tehdyn muutoksen perusteella kaikki rakentamismääräyskokoelman osat uusitaan siten, että nykyiset määräykset ja ohjeet ovat siirtymäsäännöksellä voimassa vuoden 2017 loppuun saakka, mikäli niitä ei ole uusittu sitä ennen. Asetuksella annetaan ainoastaan velvoittavat määräykset. Maankäyttö- ja rakennuslain 117 §:n mukaan rakennuksen tulee sen käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla täyttää rakenteiden lujuuden ja vakauden, paloturvallisuuden, hygienian, terveyden ja ympäristön, käyttöturvallisuuden, meluntorjunnan sekä energiatalouden ja lämmöneristyksen perusvaatimukset, olennaiset tekniset vaatimukset. Maankäyttö- ja rakennuslain 13 §:ssä on säädetty asianomaisen ministeriön velvollisuudesta ylläpitää Suomen rakentamismääräyskokoelmaa.

Pienten savupiippujen rakenteiden ja paloturvallisuuden suunnittelua koskevat määräykset ja ohjeet on julkaistu Suomen rakentamismääräyskokoelman E-osassa. Määräykset koskevat rakennukseen sekä siihen liittyviin tiloihin rakennettavien pienten savupiippujen suunnittelua ja rakentamista sekä pienten savupiippujen korjaus- ja muutostöitä. Voimassa oleva rakentamismääräyskokoelman osa E3 on annettu vuonna 2007 ja se sisältää velvoittavat määräykset sekä hyväksyttäviä ratkaisuja ohjeina ja selostuksia.

Nyt annettava ympäristöministeriön asetus sisältää ainoastaan velvoittavat vaatimukset. Lisäksi julkaistaan opas sekä tarvittaessa myöhemmin ympäristöministeriön suositukset ohjeena. Myös opastavan materiaalin mukaisissa ratkaisuissa kokonaisuus on suunniteltava ja toteutettava suunnitelman mukaan. Toisin sanoen opastavan materiaalin julkaisulla on tarkoitus helpottaa suunnittelua, mutta ei korvata sitä tai asettaa asetuksen yli meneviä velvoitteita, vaikka jotkut esimerkit saattavatkin olla pidemmälle meneviä.

Antovaltius

Maankäyttö ja rakennuslaki 117 b § Paloturvallisuus (21.12.2012/958)

Taustaa ja tavoite

Savupiippuihin ja tulisijoihin liittyviä rakennuspaloja tai niiden vaaratilanteita oli, pelastusviranomaisen PRONTO-tietokantaan viemistä tiedoista pelastusopiston laatiman koonnin mukaan, vuonna 2016 yhteensä kaikkiaan 779 kappaletta. Pientaloissa tapahtuneiden rakennuspalojen tai niiden vaaratilanteiden lukumäärä vuonna 2016 oli 398 kappaletta, joten muissa kuin pientaloissa vuonna 2016 tapahtumien määrä oli 381 kappaletta. Toisin sanoen noin puolet vuoden 2016 savupiippuihin ja tulisijoihin liittyvistä rakennuspaloista tai niiden vaaratilanteista tapahtui pientaloissa.

Vertailun vuoksi sähkölaitteen tai -asennuksen vika tai häiriö tai huollon laiminlyönti oli arviona tulipalon syttymissyystä 672 kertaa vuonna 2016. Näistä 172 kappaletta oli pientaloissa ja 500 kappaletta muissa rakennuksissa.

Koneen tai laitteen vika, häiriö tai huollon laiminlyönti oli arviona syttymissyystä 584 kertaa. Näistä 110 kappaletta oli pientaloissa ja 474 kappaletta muissa rakennuksissa.

Savupiippuihin ja tulisijoihin liittyvien rakennuspalojen tai niiden vaaratilanteiden aiheuttamien omaisuusvahinkojen suuruus rakennuksissa oli vuonna 2015 yhteensä kaikkiaan vajaat 9 miljoonaa euroa ja vaarassa olleen omaisuuden määrä yhteensä noin 101 miljoonaa euroa. Keskimääräinen vahinko oli pientaloissa noin 8000 euroa ja muissa rakennuksissa noin 15 000 euroa.

Vertailun vuoksi sähkölaitteen tai -asennuksen vikaan, häiriöön tai huollon laiminlyöntiin liittyvien rakennuspalojen tai niiden vaaratilanteiden aiheuttamien omaisuusvahinkojen suuruus rakennuksissa oli vuonna 2015 yhteensä vajaat 14 miljoonaa euroa ja vaarassa olleen omaisuuden määrä noin 547 miljoonaa euroa. Keskimääräinen vahinko oli pientaloissa noin 30 000 euroa ja muissa rakennuksissa noin 17 000 euroa.

Koneen tai laitteen vikaan, häiriöön tai huollon laiminlyöntiin liittyvien rakennuspalojen tai niiden vaaratilanteiden aiheuttamien omaisuusvahinkojen suuruus rakennuksissa oli vuonna 2015 yhteensä vajaat 10 miljoonaa euroa ja vaarassa olleen omaisuuden määrä noin 362 miljoonaa euroa. Keskimääräinen vahinko oli pientaloissa noin 10 000 euroa ja muissa rakennuksissa noin 18 000 euroa.

Arviot savupiippuihin ja tulisijoihin liittyvistä syttymissyistä lajeittain vuonna 2016:

Arvio palon syttymissyistä	Kaikki yhteensä kpl	Pientalot kpl	Kaikki yhteensä – pientalot = muut kpl
Kuuma tai hehkuva esine tai tuhka	176	57	119
Nokipalo	256	210	46
Kipinä tai kekäle tulisijasta tai hormista	105	45	60
Vaurio tulisijassa tai hormissa	78	38	40
Riittämätön suojaetäisyys	164	48	116
Yhteensä	779	398	381

Tiedot perustuvat pelastusopiston laatimaan koontiin pelastusviranomaisen PRONTO-tietokantaan viemistä tiedoista. Kustannukset ovat palovahinkojen rakennuksissa aiheuttamia kustannuksia ja niissä ei ole otettu huomioon yhteiskunnalle pelastustehtävistä aiheutuneita tai niihin liittyviä valmiuden ylläpito ynnä muita kustannuksia, joiden voidaan arvioida olevan merkittäviä. Myöskään henkilövahingoista aiheutuneita kuluja ei ole mukana omaisuusvahinkojen määrässä.

Tavoitteena on pienentää savupiippujen suunnittelun ja toteutuksen sekä käytön ja huollon puutteista ja käyttövirheistä johtuvien vahinkotapahtumien määrää.

Asetus savupiippujen rakenteista ja paloturvallisuudesta

Rakentamismääräysten kokonaisuudistuksen tavoitteena on luoda velvoittavat vaatimukset sekä ohjeistava materiaali keskeisimmistä asioista suunnittelua varten.

Savupiippujen rakenteiden ja paloturvallisuuden suunnittelua ja toteutusta koskevat vaatimukset ja suositusluonteiset ohjeet ovat jatkossa erillisiä, esimerkiksi:

- Ympäristöministeriön asetus savupiippujen rakenteista ja paloturvallisuudesta sisältää velvoittavat määräykset
- Opas sisältää tietoa ratkaisusta
- Ympäristöministeriön ohje sisältää suosituksia sekä yhtenäisiin tulkintoihin liittyvää tietoa (tehdään tarvittaessa)

Savupiippuja koskevaa asetusta sovelletaan savupiippujen sekä niiden ja niihin vaikuttavien korjaus- ja muutostöiden suunnitteluun ja rakentamiseen.

Savupiippuja koskevassa asetuksessa ei esitetä suunnittelijoita koskevia kelpoisuusvaatimuksia. Suunnittelijoita koskevista asioista säädetään maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) muutoksella (41/2014), joka tuli voimaan 1.9.2014.

Asetus ei sisällä standardiviittauksia. Tehdasvalmisteisia savuhormituotteita koskevat eurooppalaiset harmonisoidut tuotestandardit, joiden perusteella kyseessä olevat tuotteet CE-merkitään EU rakennustuoteasetuksen mukaisesti. Standardit laaditaan CEN:in toimesta, ja paikalliset viranomaiset eivät standardisointiprosessin kautta pääse vaikuttamaan niissä tehtäviin ratkaisuihin tai turvallisuustasoihin, mutta voivat osallistua kommentointiin standardien valmisteluvaiheessa.

Asetuksella otetaan käyttöön selkeytetty malli, jossa savupiipun lisäksi on suunniteltava, toteutettava sekä dokumentoitava suunnitelmien mukainen toteutus sekä muut savupiippuun vaikuttavat asiat siten, että kokonaisuus täyttää maankäyttö- ja rakennuslakiin kirjoitetut olennaiset tekniset vaatimukset. Dokumentoinnin tekeminen varmistettaisiin vastuuhenkilön tekemillä tarkastusasiakirjamerkinnoilla tarkastusasiakirjaan sekä sen yhteenveto-osaan.

Nykyinen vaatimustaso pysyy pääosin ennallaan. Vaatimuksia on nykyaikaistettu vastaamaan tämän päivän tuotehyväksyntään liittyviä menettelyitä. Joiltakin osin nykyisessä asetuksessa ohjeina olevia asioita on nostettu asetustasolle ja toisaalta nykyisin asetustasolla velvoittavina määräyksinä olevia ohjeluontoisia tekstejä siirretty suositusluonteisiksi ohjeiksi opastavaan materiaaliin. Tiilistä paikalla muurattavien ja teräksestä rakennettavien savupiippujen suojaetäisyyksiin, lämmöneristeisiin sekä läpivientiratkaisuihin on kiinnitetty erityistä huomiota ja niitä on täsmennetty sekä uudistettu. Asiakokonaisuudet on koottu omiksi pykälikseen asetuksen soveltamisen helpottamiseksi.

Karkeasti jaoteltuna tehdasvalmisteisiin CE-merkittyihin savupiippuihin sovellettaisiin asetusta pykälää 4, 5 ja 6 lukuun ottamatta. Paikalla muurattaviin savupiippuihin sovellettaisiin asetusta lukuun ottamatta pykälää 5. Paikalla metallista rakennettaviin savupiippuihin sovellettaisiin asetusta lukuun ottamatta pykälää 4. Muualla valmistettuihin, ei sarjavalmisteisiin, savupiippuihin sovelletaan asetusta materiaalin mukaan kuten edellä.

Yksityiskohtaiset perustelut

Savupiippujen rakenteita ja paloturvallisuutta koskeva ympäristöministeriön asetukset

1 §

Soveltamisala

Tämä asetukset koskee savupiippujen, joihin liittyviin tulisijoihin viety lämpöteho on yhteensä enintään 120 kilowattia, suunnittelua, rakentamista ja ylläpitoa sekä niiden ja niihin vaikuttavien korjaus- ja muutostöiden suunnittelua ja rakentamista.

Korjaus ja muutostöitä ovat savupiipun jälkiasentaminen, savupiipun tai savuhormin korjaaminen tai pinnoittaminen, tulisijan vaihtaminen tai muuttaminen sekä uuden savuhormin asentaminen savupiippuun tai muussa käytössä olleeseen rakennusosaan.

Asetukset koskisi savupiippujen uudisasentamista sekä korjaamista tai niihin vaikuttavien korjaustöiden suunnittelua ja tekemistä.

Tyypillisiä savupiipun paloturvallisuuteen liittyviä korjaus- ja muutostöitä ovat tulisijan uusiminen tai uuden tulisijan lisääminen sekä lisälämmöneristys yläpohjassa tai olemassa olevan savupiipun savuhormin pinnoitus tai korjaaminen putkittamalla. Tulisijan vaihtaminen saattaa johtaa siihen, että myös savupiippu on vaihdettava, jos tulisijasta savupiippuun johdettavien palokaasujen lämpötila on korkeampi kuin aiemmin, eikä savupiipun lämpötilaluokka ole riittävä. Myös yksittäisen huoneen käyttötarkoituksen muuttaminen saattaa olla muutostyö, jonka vuoksi myös savupiipun soveltuvuus on tarkasteltava

suunnittelun yhteydessä vaikka savupiippuun tai siihen liitettyyn tulisijaan ei kohdistuisi muutostöitä.

Olemassa olevien savupiippujen korjausten yhteydessä ei tarvitsisi ryhtyä muuttamaan aiemmin hyväksyttyä ratkaisua, mikäli siihen ei ole syytä kuten esimerkiksi rakennukseen tai savupiipun käyttöön samanaikaisesti tehtävät muutokset joilla on merkitystä savupiipun vaikutukseen rakennuksen tai henkilön turvallisuuteen.

Muuraamalla tehtyjä savuhormien vaakasuuntaisia siirtoja on edelleen jonkin verran käytössä vaikka nykykäytäntöjen mukaan sellaisia ei enää tehdä. Esimerkiksi vanhan asuinrakennuksen, jonka käyttötarkoitus ei muutu tai siinä ei ole tehty tai tehdä savupiippuun vaikuttavia korjauksia ja muutoksia, paikalla muuratun piipun korjaaminen sisäputkella olisi mahdollista vaikka rakennuksessa oleva alkuperäinen savupiippu olisikin osittain vaakahormilla tehty. Myös tämänkaltaisissa tapauksissa täytyy varmistaa turvallisuuteen ja terveellisyteen sekä käyttöön ja huoltoon sekä niiden ohjeistukseen liittyvät seikat. Myös alkuperäiset läpivientiratkaisut olisi mahdollista korjata ja jättää ennalleen mikäli niiden toimivuudesta, palo- ja henkilöturvallisuus mielessä, olisi olemassa käyttöön perustuva tieto.

Uuden savuhormin asentaminen muussa käytössä olleeseen rakenneosaan tarkoittaisi tilannetta, jossa esimerkiksi olemassa olevassa savupiipussa (rakennusosa) on ylimääräisiä hormeja (rakenneosa), joita on käytetty esimerkiksi ilmahormeina. Tällöin kokonaisuus tulisi suunnitella ja varmistaa ratkaisun vaatimusten mukaisuus suunnitelmissa sekä toteutuksessa ja varmistettava myös esimerkiksi paloeristeiden ja seinämävahvuuksien riittävyys.

Käytettävä rakenneosa voisi olla muukin tai muussa rakennusosassa sijaitseva soveltuva rakenneosa. Rakennusosa ja rakenneosa ovat vakiintuneita käsitteitä. Rakennustietosäätiö RTS:n julkaiseman ”Infra 2015 Rakennusosa- ja hankenimikkeistö, Määrämittausohje” julkaisun mukaan ”Rakennusosa on rakennuskohteeseen pysyvästi jäävä aineellinen osa, jota voidaan pitää käsitteellisesti itsenäisenä. Rakennusosa koostuu yhdestä tai useammasta rakenneosasta.” Saman julkaisun mukaan ”Rakenneosa on rakennusosaan pysyvästi jäävä aineellinen osa, jolla on itsenäinen toiminnallinen tarkoituksensa.” Rakennusosan määritelmä on kirjoitettu luonnokseen ympäristöministeriön asetukseksi rakennusten paloturvallisuudesta määritelmäksi numero 23 ”rakennusosalla rakennuksen kiinteää osaa, kuten seinää, väliseinää, lattiaa, kattoa, palkkia, pilaria, ovea, savupiippua tai läpivientä, joka voi tarkoittaa sekä erillisiä rakennustuotteita liitoksineen että osia, jotka koostuvat yhdestä tai useammasta tuotteesta.”

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *A1 luokan tarvikkeella* rakentamisessa käytettävää rakennustuotetta, materiaalia tai komponenttia, joka ei osallistu lainkaan paloon,
- 2) *happokastepisteellä lämpötilaa*, jossa rikkiyhdisteitä tai klorideja sisältävästä palokaasusta alkaa tiivistyä syövyttävää happoa savuhormin sisäpinnalle,
- 3) *jälkisaumauksella* muurauksen yhteydessä vajaaksi jätetyn sauman täyttämistä laastilla,
- 4) *järjestelmäsavupiipulla*, savupiippua, joka on määritelty Euroopan virallisessa lehdessä julkaistussa harmonisoidussa tuotestandardissa,
- 5) *kaasutulisijalla* maa- tai nestekaasua käyttävää taikka kaasupolttimella varustettua tulisijaa,
- 6) *laastilla* sideaineiden, runkoaineiden, veden ja ilman seosta, joka voi sisältää myös lisä-, väri- ja täyteaineita,
- 7) *liitinhormilla* erillistä tulisijaan kuuluvaa kanavaa, joka liittyy tulisijan yhdyshormin kautta tai suoraan savuhormiin,
- 8) *lämmityslaitteella* rakennukseen kuuluvaa tai sen ulkopuolella olevaa laitetta, jossa poltetaan kiinteitä, nestemäisiä tai kaasumaisia aineita, ja joka on yhdistetty rakennuksen savupiippuun tai erilliseen savupiippuun,
- 9) *lämpötilaluokalla (T-luokka)* luokkaa, joka ilmaisee CE-merkityistä savuhormituotteista rakennettuun savupiippuun johdettavien palokaasujen korkeimman sallitun lämpötilan tuotekohtaisesti,

10) *muuratulla tulisijalla* pääasiassa muurauskappaleista ja -laastista paikalla rakennettua kiinteää polttoainetta käyttävää laitetta, jossa voi olla myös metallisia tai muita tulenkestäviä osia taikka eri tavoin toisiinsa liitettyjä tulenkestäviä muurauskappaleita,

11) *muurauskappaleella* määrätyn muotoista kappaletta, joka on tarkoitettu käytettäväksi muuratussa rakenteessa,

12) *nokipalolla* tilannetta, jossa savuhormiin kertyneen noen palaminen aiheuttaa hormiin kuumuuden, joka voi vaurioittaa savupiippua,

13) *nokipalonestävyydellä G*, savuhormille CE-merkintään liittyvän nokipalotestin perusteella annettua luokkaa (G=nokipalonestävä), jossa nokipalonestävyys testataan johtamalla savupiippuun lämpötilaltaan 1 000 astetta Celsiusta olevaa kaasua 30 minuutin ajan,

14) *paikalla muuratulla savupiipulla* pääasiassa tiilistä ja laastista paikalla muurattua savupiippua,

15) *paikalla metallista rakennetulla savupiipulla* pääasiassa metallisista tarvikkeista ja A1 luokan lämmöneristeestä paikalla rakennettua savupiippua,

16) *poltetulla tiilellä* muurauskappaletta, joka on valmistettu savesta tai savipitoisista materiaaleista, mahdollisesti myös hiekasta, polttoaineesta tai muista lisäaineista ja joka on poltettu riittävän korkeassa lämpötilassa keraamisen sidoksen aikaansaamiseksi,

17) *savilaastilla* pääasiassa savea, vettä ja hiekkaa sisältävää laastia, joka voi sisältää myös lisäaineita,

18) *savuhormilla* tulisijassa syntyvien palokaasujen poistamiseen käytettävää kanavaa seinämineen, mitä pitkin palamistuotteet kuljetetaan ulkoilmaan. Tulisija voidaan liittää savuhormiin erillisillä yhdys- tai liitinhormeilla,

19) *savupiipulla* yleensä pystysuoraa rakennusosaa, jossa on yksi tai useampi savuhormi ja johon liittyviin tulisijoihin viety lämpöteho on yhteensä enintään 120 kilowattia; savupiippu voi olla tehdasvalmisteinen tai järjestelmäsavupiippu tai paikalla muurattu tai metallista rakennettu tai yksittäiskappaleena (ei sarjavalmisteinen) paikalla tai muualla valmistettu,

20) *sulkupellillä* laitetta, jolla voidaan sulkea savuhormin muodostama palokaasujen ja ilman virtausreitti,

21) *sääsuojalla* savupiipun yläpäässä olevaa rakennetta, joka suojaa savupiippua sään vaikutuksilta,

22) *tehdasvalmisteisella savupiipulla*, savupiippua joka on määritelty Euroopan virallisessa lehdessä julkaistussa harmonisoidussa tuotestandardissa,

23) *tulisijalla* rakennuksessa olevaa kiinteiden, nestemäisten tai kaasumaisten aineiden polttamiseen tarkoitettua laitetta, jonka palokaasut johdetaan savupiipun kautta ulkoilmaan. Tämän asetuksen määritelmän mukainen lämmityslaite on tulisija,

24) *tulisijaan viedyllä lämpöteholla* tulisijan aikayksikössä käyttämän polttoainemäärän eli massavirran (kilogrammaa/sekuntia) ja polttoaineen alemman eli tehollisen lämpöarvon (kilojoulea/kilogrammaa) tuloa (kilowattia),

25) *tulitiilellä* korkeita lämpötiloja ja lämpötilan vaihteluja kestävä, erityissavesta ja lisäaineista polttamalla valmistettua keraamista muurauskappaletta,

26) *vedolla* savupiipulle ominaista kykyä johtaa palokaasut ulkoilmaan. Vetoon vaikuttavat tulisija, liitinhormin pituus ja muoto sekä koko, savupiipun korkeus, savuhormin virtausvastus, savupiipun pään virtaustekniset ominaisuudet ja sijoitus sekä vallitsevat lämpötilaerot ja paikalliset rakennuksista ja maastonmuodoista johtuvat ilmapirtausolosuhteet,

27) *vesikastepisteellä* lämpötilaa, jossa palokaasujen sisältämä vesihöyry alkaa tiivistyä vedeksi,

28) *yhdysvormilla* erillistä, savupiippuun kuulumatonta tulisijan ja savupiipun välistä savuhormin osaa.

Määritelmiä on nykyaikaistettu joiltain osin ja tehty joitain tarpeellisia lisäyksiä. Lämpötilaluokan määritelmään on lisätty tieto siitä, että se tarkoittaa CE-merkityistä savuhormituotteista rakennettuun savuhormiin johdettavien palokaasujen korkeimman käyttölämpötilan tuotekohtaisesti. Määritelmiin on lisätty nokipalon, järjestelmäsavupiipun, tehdasvalmisteisen savupiipun sekä lämmityslaitteen määritelmät. Nokipalonestävyyden voimassa olevaan määritelmään on lisätty sen tarkoittavan CE-merkintään liittyvää nokipalonestävyyttä G. Määritelmä paikalla teräksestä rakennettu on muutettu paikalla metallista rakennetuksi. Pienen savupiipun määritelmästä on jätetty pois sana pieni, koska asetuksen nimeäkin on nykyaikaistettu jättämällä siitä pois sana pieni. Määritelmään on lisätty tieto siitä, että savupiippu voi olla tehdasvalmisteinen tai paikalla muurattu tai metallista rakennettu tai yksittäiskappaleena (ei sarjavalmisteinen) paikalla tai muualla valmistettu.

Kaikki rakennuksessa olevat kiinteiden, nestemäisten tai kaasumaisten aineiden polttamiseen tarkoitettut laitteet, joiden palokaasut johdetaan savupiipun kautta ulkoilmaan, olisivat tulisijoja riippumatta niistä käytetystä nimikkeestä. Tulisijalla tarkoitettaisiin myös esimerkiksi lämmityslaitteita, lämmönkehittämiä ja grillejä, joissa poltetaan kiinteää, nestemäistä tai kaasumaista ainetta ja joiden palokaasut johdetaan ulkoilmaan.

Kuva 1 käytetyistä nimityksistä jäisi pois asetuksesta, mutta se tulisi opastavaan aineistoon.

3 §

Savupiipun suunnittelu

Pääsuunnittelijan, rakennussuunnittelijan ja erityissuunnittelijan on tehtäviensä mukaisesti suunniteltava savupiippu läpivienteineen, sen perustus tai muu alusrakenne, kannatus ja pystysuoruus sekä puhdistusluukut ja yhdys- sekä liitinhormit ja lisälaitteet siten, että saavutetaan siihen liitetyn tulisijan toiminnan tarvitsema veto, rakenteellinen kestävyys, tiiveys ja käyttöikä. Savupiipusta ei saa aiheutua palo- tai räjähdysvaaraa ottaen huomioon siihen liitettävät tulisijat ja tulisijoissa käytettävät polttoaineet. Savupiipun on kestävä siihen kohdistuvat kuormat, säärasitus, jäätymisestä ja sulamisesta sekä lämpötilan muutoksista ja happokastepisteessä muodostuvista yhdistelmistä aiheutuvat muodonmuutokset ja rasitukset.

Savupiippu ja sitä ympäröivä tila on suunniteltava ja rakennettava sellaiseksi, että savupiippu hormeineen voidaan puhdistaa sekä sen eheys ja kunto tarkastaa. Savupiipun korjauksen suunnittelussa on otettava huomioon korjattavan savupiipun kunto sekä sen rakentamisessa käytetyt tarvikkeet ja siihen johdettavien palokaasujen ominaisuudet.

Suunnitelmassa on esitettävä rakentamisessa käytettävät tarvikkeet, savupiipun ja siihen kytkettävän tulisijan asennusohjeet, käyttö- ja huolto-ohjeessa tarvittavat tiedot sekä yhteensopivuus tulisijasta savupiippuun johdettavien palokaasujen lämpötilan kanssa, periaatteet läpivientien tekemisestä liitoskohtien tiivistämisineen sekä suojaetäisyydet ja puhdistus. Vesikastepisteessä tiivistyvän kondensaatin poisjohtaminen on esitettävä suunnitelmissa, jos kondensaattia voi muodostua.

Edellytetään savupiipun suunnittelua tehtäväksi siten, että se täyttää asetuksessa edellytetyt, maankäyttö- ja rakennuslaissa esitettyihin olennaisiin teknisiin vaatimuksiin perustuvat vaatimukset, koska savupiippu on aina suunniteltava tapauskohtaisesti sijoituspaikan ominaisuudet huomioon ottaen.

Suunnittelussa velvoitettaisiin suunnittelemaan myös savupiipun veto siten, että saavutetaan siihen liitetyn tulisijan tarvitsema veto. Käytännössä veto voi olla myös liian suuri siihen liitetyn tulisijan toiminnan kannalta, jolloin vetoa täytyisi pystyä rajoittamaan, koska rajoittamaton veto voi olla esimerkiksi kaksin- tai kolminkertainen verrattuna tulisijan toiminnan kannalta sopivaan vetoon, jolloin palokaasujen lämpötila voi kohota voimakkaasti ja kasvattaa vahinkoriskiä. Vetoa voidaan rajoittaa esimerkiksi tulisijan säätimillä tai sulkupeleillä.

Suunnitelmissa pitäisi esittää muun muassa käytettävät tarvikkeet. Tarvike on määritelty ympäristöministeriön asetusluonnoksessa rakennusten paloturvallisuudesta ”29) tarvikkeella rakentamisessa käytettävää rakennustuotetta, materiaalia tai komponenttia;”

Suunnitelman sisältövaatimukseen on lueteltu keskeisimmät lopputulokseen vaikuttavat seikat. Suojaetäisyyksien on oltava henkilö- ja paloturvallisuuden varmistamisen kannalta riittäviä. Keskeisin yhteensopivuuden varmistamiseen liittyvä seikka on varmistaa savupiipun lämpötilaluokan riittävyys tulisijasta siihen johdettavien palokaasujen lämpötiloille.

Savupiippurakenteen pystysuoruus mahdollistaa tehokkaan palokaasujen poistamisen ulos rakennuksesta siten, että muodostuu hyvä veto. Pystysuoruus helpottaa myös puhdistusta. Savupiippu voi erityisestä syystä poiketa pystysuorasta suunnasta. Tällöin suunnitelmissa on kiinnitettävä erityistä huomiota savupiipun tuentaan, nuohousluukkujen tarpeeseen, mutkakohtien pyöristämiseen sekä savupiipun halkeiluvaaraan lämpölaajenemisen, epäkeskisen kuormituksen tai muun syyn johdosta.

Esimerkiksi savupiippukorjauksissa, joissa vanhan savuhormin sisään asennetaan uusi esimerkiksi yhdenmukaisessa tuotestandardissa EN 1856-2 mainitusta austeniittisestä ruostumattomasta teräksestä valmistettu savuhormi tai vanha savuhormi pinnoitetaan, otetaan materiaalia valittaessa huomioon korjattavan savupiipun kunto sekä siihen kytketyn tulisijan palokaasuista mahdollisesti aiheutuva hormin kastumis- ja syöpymisvaara.

Piipun korkeutta suunniteltaessa otettaisiin huomioon alle 8 metrin etäisyydellä olevat palovaarvikkeiset rakenteet ja aukot sekä korotukset katon rakenteissa rakennuksia koskevien paloturvallisuusmääräysten perusteella.

4 §

Paikalla muurattu savupiippu

Tiilistä paikalla muurattavan savupiipun seinämän paksuus on oltava vähintään 120 millimetriä, kun yhteen savuhormiin kytkettyihin tulisijoihin viety lämpöteho on yhteensä enintään 60 kilowattia ja vähintään 230 millimetriä kun yhteen savuhormiin kytkettyihin tulisijoihin viety lämpöteho on yhteensä enintään 60–120 kilowattia. Ulkopinta on pinnoitettava A1 luokan tasoitteella rakennuksen sisäpuolisilta osilta katteen tasoon asti. Savupiipun huonetiloihin näkyvät osat, jotka on muurattu täyteen saumaan, voidaan jättää pinnoittamatta. Kun savupiipun yhteen savuhormiin kytkettyihin tulisijoihin viety lämpöteho on yhteensä enintään 60 kilowattia, voidaan täyteen saumaan muurauksen sijasta käyttää jälkisaumausta.

Savupiipun osien, joissa palokaasujen lämpötila voi nousta yli 350 Celsius asteen, muurauksessa on käytettävä joustavaa laastia, joka kestää saumaan kohdistuvat kuormat sekä lämpötilan muutoksista aiheutuvat rasitukset. Savupiipun ulkopuolisien osien muurauksessa on käytettävä säänkestävää laastia.

Muuratun savupiipun yläpää on suojattava sään vaikutukselta. Sääsuoja on valmistettava A1 luokan tarvikkeista.

Paikalla muurattun savupiipun perusvaatimukset pysyisivät lähes samoina kuin nyt voimassaolevassa asetuksessa on. Savupiipun seinämän paksuuteen tulisi vaatimus erikseen mikäli savupiippuun kytkettyihin tulisijoihin viety yhteenlaskettu teho olisi 60-120 kW. Samankaltainen ohje on ollut voimassa jo vuonna 1976 annetussa Suomen rakentamismääräyskokoelman osassa E3 Pienet savuhormit.

Materiaaleista olisi tarkempaa tietoa erillisessä oppaassa ja tarvittaessa ympäristöministeriön ohjeessa. Sääsuojalla tarkoitetaan esimerkiksi ns. metallista valmistettua piippuhattua tai betonista valettua, savupiipun mittoja suurempaa, kaulusta joka ohjaa sadevedet savupiipun ulkopuolelle. Sadevedet piipun ulkopuolelle ohjaava kaulus voidaan lisäksi varustaa piippuhattulla, jolloin saadaan lisäsuojaa, jos savupiippu esimerkiksi on käyttämättä pitkiä aikoja.

Paikalla muuratuista savupiipuista on pitkäaikaiskokemusta ja niillä on pitkä historia Suomessa eikä niiden tiedetä olevan vahinkoalttiita kun niiden käyttö, huolto ja ylläpito ovat tavanomaisella tasolla. Aiemmin Suomen rakentamismääräyskokoelman osassa E3 Pienet savuhormit (1976), E3 Pienet savuhormit (1988) ja E3 Pienten savupiippujen rakenteet ja paloturvallisuus (2007) ovat mahdollistaneet paikalla muurattun savupiipun rakentamisen. Savupiippuun käytettävien tarvikkeiden vaatimukset ovat olleet pääpiirteissään samat jo vuosikymmeniä, joten voidaan katsoa edellä mainitulla tavalla paikalla rakennettujen savupiippujen täyttävän maankäyttö- ja rakennuslain 117 §:n viidennen momentin mukaisen hyvän rakennustavan vaatimukset. Savupiippuja on rakennettu paikalla muuraamalla jo vähintään vuosikymmeniä ennen ensimmäisten rakentamismääräysten voimaantuloa.

Erityistä huomiota on kiinnitetty ja täsmennettyjä vaatimuksia esitetty läpivienteihin ja suojaetäisyyksiin sekä savupiipun läheisyydessä käytettäviin tarvikkeisiin liittyen. Huonetiloihin näkyvissä osissa olisi mahdollista jättää näkyviin tiilipinta. Kun savupiipun yhteen savuhormiin kytkettyihin tulisijoihin viety lämpöteho on yhteensä enintään 60 kilowattia, voisi puhtaaksi muurauksen sijasta käyttää jälkisaumausta.

Käytettävien tarvikkeiden valintaan liittyviä ohjeita on tarkoitus kerätä opastavaan materiaaliin.

5 §

Paikalla metallista rakennettu savupiippu

Paikalla metallista rakennetun savupiipun savuhormin materiaalina on käytettävä terästä tai valurautaa, jonka seinämäpaksuus on vähintään neljä millimetriä ja savuhormin lämmöneristeen ulkopuolisena ulkokuorena vähintään 0,5 millimetriä paksua terästä, jos muunlaisten tarvikkeiden kelpoisuutta aiottuun käyttötarkoitukseen ei ole osoitettu suunnitelmassa.

Savupiipun sisäkuoren ympärillä on käytettävä yhtenäistä, vähintään kahtena kerroksena limittäen tehtyä 100 millimetrin paksuista A1 luokan lämmöneristettä, jonka korkein käyttölämpötila on vähintään 600 astetta Celsiusta ja lämmönjohtavuus 600 Celsiusasteen keskilämpötilassa on korkeintaan 0,19 Wattia/metriä · Kelviniä (W/(m · K)).

Ehdotuksessa on annettu mahdollisuus rakentaa metallirakenteinen savupiippu paikalla tietyistä tarvikkeista ja tietyillä materiaalivahvuuksilla. Nyt annetaan vain yhdet vaatimukset ja mikäli halutaan käyttää muunlaisia tarvikkeita, niin se edellyttää asian selvittämistä suunnitelmissa. Aiemmin Suomen rakentamismääräyskokoelman osassa E3 Pienet savuhormit (1976), E3 Pienet savuhormit (1988) ja E3 Pienten savupiippujen rakenteet ja paloturvallisuus (2007) ovat mahdollistaneet paikalla rakennetun metallirakenteisen savupiipun käyttämisen. Savupiippuun käytettävien tarvikkeiden vaatimukset ovat olleet pääpiirteissään samat jo vuosikymmeniä eikä niiden tiedetä olevan vahinkoalttiita kun niiden käyttö, huolto ja ylläpito ovat tavanomaisella tasolla, joten voidaan katsoa edellä mainitulla tavalla paikalla rakennettujen savupiippujen täyttävän maankäyttö- ja rakennuslain 117 §:n viidennen momentin mukaisen hyvän rakennustavan vaatimukset. Erityistä huomiota on kiinnitetty ja uusia vaatimuksia esitetty läpivienteihin ja suojaetäisyyksiin sekä savupiipun eristeenä ja savupiipun läheisyydessä käytettäviin tarvikkeisiin liittyen.

Teräksisen tai valurautaisen paikalla rakennettavan savupiipun savuhormin seinämäpaksuus on vähintään 4 mm ja edelleen voisi käyttää myös esimerkiksi eurooppalaisessa yhdenmukaisessa tuotestandardissa EN1856-2 mainitusta austeniittisestä ruostumattomasta teräksestä valmistettua savuhormia, jonka seinämäpaksuus olisi vähintään 1 mm, jos valitun materiaalin kelpoisuus aiottuun käyttötarkoitukseen osoitetaan suunnitelmassa. Myös CE-merkittyjen, aiottuun käyttötarkoitukseen kelpoisten, tuotteiden käyttö olisi mahdollista, kunhan kelpoisuuteen liittyvät vaatimukset on esitetty suunnitelmissa.

Tällä hetkellä paikalla rakennetun metallisen savupiipun hormien lämmöneristeen vaatimuksena on että, sen tulee säilyttää muotonsa sekä kestää sintraantumatta ja sulamatta myös nokipalotilanteessa. Tällä hetkellä voimassa olevan ohjeen mukaan savuhormien lämmöneristeenä käytettäväksi eristeeksi soveltuu A1 luokan mineraalivilla, joka kestää ilman muodonmuutoksia yli 1000 °C:n lämpötilan. Nykyisten tuotehyväksyntään liittyvien säännösten vuoksi velvoittavat vaatimukset on nykyaikaistettu.

Lämmöneristeelle esitetään kolme vaatimusta. Valittavan lämmöneristeen on oltava A1 luokan tarvike ja sen korkeimman käyttölämpötilan on oltava 600 astetta Celsiusta sekä lämmönjohtavuuden 600 Celsiusasteen keskilämpötilassa korkeintaan 0,19 Wattia/metriä · Kelviniä (W/(m · K)).

Vaatimuksena olisi ilmoittaa lämmönjohtavuus savupiipun käyttölämpötilaluokkaa vastaavassa lämpötilassa, koska tämä menettely sulkisi pois eristeet, joiden ominaisuudet muuttuvat siten, että niille ei saa määritettyä lämmönjohtavuusarvoa kyseisessä käyttölämpötilassa.

Näillä vaatimuksilla on pyritty nykyaikaistamaan turvallisuustasoon liittyvät vaatimukset ja varmistamaan lämmöneristeen pitkäaikaiskestävyys sekä muodossa pysyminen ja riittävä nokipalonkestävyys. Korkeimman käyttölämpötilan testissä yhtenä kriteerinä on, ettei muodonmuutos saa olla yli viittä prosenttia määritellyllä kuormalla. Toinen tässä yhteydessä tärkeä kriteeri on, ettei saa tapahtua itsekuumenemistä, joka aiheuttaa kuiturakenteen sintraantumisen tai kokoonpainumisen. Eristevalmistajalta luonnoksen kommentointikierroksen yhteydessä saadun kommentin mukaan ”vaatimuksen täyttävät tuotteet (EN 14303, kohta 4.3.2) säilyttävät muotonsa myös 1000 °C lämpötilassa, joten 1000 °C lämpötilan mainitsemista erillisenä kriteerinä ei enää tarvita. Myös sellaisia tuotteita, joille

valmistaja ilmoittaa vähintään 600 °C asteen korkeimman käyttölämpötilan, löytyy kaikilta mineraalivillavalmistajilta.” Myös VTT Expert Services Oy tuki valittuja korkeimman lämpötilan sekä lämmönjohtavuuden vaatimustasoja heillä teetetyssä taustaselvityksessä.

Paikalla metallista rakennetun savupiipun lämmöneristeenä on mahdollista käyttää myös keraamisia eristeitä silloin kun niiden ominaisuudet voidaan osoittaa.

Asetuksessa käytetään ilmaisua ”paikalla metallista rakennettu savupiippu”. Tällä on tarkoitus erotella paikalla rakennettava tai muualla valmistettava ei sarjavalmisteen metallinen savupiippu tehdasvalmisteisista moduuleista paikalla koottavista savupiipuista.

6 §

Paikalla muurattujen ja rakennettujen sekä muiden ei sarjavalmisteen savupiippujen suojaetäisyydet ja läpiviennit

Paikalla muuratun tai rakennetun tai muualla valmistetun ei sarjavalmisteen savupiipun ja rakennusosan välissä on oltava vähintään 20 millimetrin liikuntaväli, joka on täytettävä tarkoitukseen sopivalla A1 luokan tarvikkeella. Liikuntavälin leveyttä määritettäessä on rakennesuunnittelussa otettava huomioon viereisten rakenteiden käyttötilan mukaiset muodonmuutokset suhteessa savupiippuun. Lämmöneristetyn seinän ja savupiipun väliin on jätettävä vähintään 50 millimetrin tuulettuva väli vaikka tarvittava suojaetäisyys tai liikuntaväli olisi pienempi.

Muiden kuin A1 luokan tarvikkeista valmistettujen rakennusosien ja tarvikkeiden on oltava vähintään 100 millimetrin etäisyydellä savupiipun ulkopinnasta. Väli- tai yläpohjan tai seinän läpimenokohtaan sekä seinän liittymäkohtaan on asennettava vähintään 100 millimetriä paksu lämpöä eristävä kerros soveltuvaa A1 luokan tarviketta. Jos savupiipun muuratun seinämän paksuus on vähintään 230 millimetriä ja yhteen savuhormiin kytkettyihin tulisijoihin viety lämpöteho on yhteensä enintään 60 kilowattia, edellä mainittua 100 millimetrin etäisyyttä ja A1 luokan tarvikkeesta tehtyä lämpöä eristävää kerrosta ei tarvita.

Lämmöneristeen on läpiviennin kohdalla oltava A1 luokan tarviketta ja sen paksuus 200 millimetrin leveydeltä enintään 200 millimetriä, jos muunlaisen ratkaisun kelpoisuutta ei osoiteta koetuloksilla tai laskentamenetelmällä, joka on verifioitu kokeiden perusteella. Leveys on mitattava toisen momentin mukaisen lämmöneristeen ulkopinnasta. Alueen on oltava roskilta ja muulta palavalta irtonaiselta materiaaalilta suojattu.

Ei sarjavalmisteen metallisen tai käyttötarkoitukseen kelpoisesta A1 luokan tarvikkeesta rakennettavan savupiipun suunnitteluun sovelletaan lisäksi 4 ja 5 §:iä.

Paikalla muuratulle ja paikalla rakennetulle teräsrakenteiselle savupiipulle tulisi selkeät vaatimukset suojaetäisyyksille sekä savupiipun läheisyydessä käytettäville tarvikkeille ja läpivientiratkaisun minimivaatimuksille.

Erityistä huomiota on kiinnitetty tavanomaista pidemmästä jatkuvasta poltosta aiheutuvan lämmön siirtymisen aiheuttamien vaaratilanteiden eliminointiin edellyttämällä selkeät suojaetäisyydet sekä eristevahvuudet ja laadut savupiipun välittömässä läheisyydessä sekä edellyttämällä lämmöneristetyn seinän ja savupiipun väliin jätettäväksi vähintään 50 millimetrin tuulettuva väli vaikka tarvittava suojaetäisyys tai liikuntaväli olisi pienempi.

A1 luokan läpivientieristeiden sideaineen määrän vaikutusta läpivientirakenteissa on tutkittu Tampereen Teknillisen Yliopiston palolaboratorion toimesta. Tutkimuslausekkeen ”Savupiipun läpivientieristeen sideaineen palamisen vaikutus paloturvallisuuteen Palo 2466/2016” mukaan turvallinen sideainepitoisuus olisi enintään 2,5 kg/m³. Läpivientien lämmöneristeenä on mahdollista käyttää myös keraamisia eristeitä silloin kun niiden ominaisuudet voidaan osoittaa.

Olisi myös mahdollista toteuttaa savupiippu ei sarjavalmisteen ”uniikki” kappaleena asetusta soveltaen.

7 §

Sulkupelti

Savupiipun on oltava sulkupellillä varustettu, jos siihen kytketty tulisija ei ole kaasutulisija tai tulisija, jossa on jatkuva polttoaineen syöttö. Jos savupiippuun liitettyssä tulisijassa tai sen liitinhormissa tai yhdyshormissa on sulkupelti, savupiippu voi olla sulkupellillä varustamaton.

Sulkupellin on oltava vaihdettavissa tai sen käyttöään on oltava sama kuin savupiipulla. Tulisijassa syntyvien häkäkaasujen on päästävä poistumaan savupiipun kautta ulkoilmaan myös tilanteessa, jossa sulkupelti on suljettu tulisijan käytön jälkeen.

Savuhormi ei saa toimia sisäilman tuloilmareittinä.

Sulkupellin tarkoitus on estää varautuneen lämmön menettäminen sekä estää savuhormia toimimasta tuloilmareittinä. Sulkupeltiin on tällä hetkellä ohjeistettu jättämään noin 3% reikä häkäkaasujen poistumisen varmistamiseksi myös siinä tilanteessa, että sulkupelti on suljettu liian aikaisin tulisijan käytön jälkeen. Sulkupellillä voidaan säätää myös tulisijan tarvitsemaa vetoa.

Savupiippu voidaan varustaa sulkupellillä vaikka tulisijassa tai sen liitinhormissa tai yhdyshormissa olisi sulkupelti ja voidaan varmistaa häkäkaasujen poistuminen savupiipun kautta ulkoilmaan myös tilanteessa, jossa sulkupelti on suljettu käytön jälkeen.

Savuhormi ei saisi toimia sisäilman tuloilmareittinä, koska silloin palamisesta palokaasujen mukana savuhormin pintoihin kulkeutuneet epäpuhtaudet saattavat siirtyä sisäilmaan. Tällaisia epäpuhtauksia ovat esimerkiksi pienhiukkaset.

8 §

Nokipalo

Savuhormien, joihin johdettavat palokaasut voivat aiheuttaa nokeentumista tai pikeentymistä, on kestettävä kertyneen noen ja pien poistava puhdistus. Savupiipun on oltava nokipalonkestävä.

Tämän asetuksen mukaisesti poltetuista tiilistä paikalla muuratun tai 5 §:n mukaisesti paikalla metallista rakennetun tai muualla valmistetun ei sarjavalmisteisen savupiipun nokipalonkestävyyttä ei tarvitse osoittaa erikseen, kun metallisen savupiipun savuhormin materiaalina on käytetty valurautaa tai terästä, jonka seinämäpaksuus on vähintään neljä millimetriä. CE-merkityn savupiipun ja savuhormin on oltava nokipalonkestävyydeltään luokkaa G.

Nokipalontilanteen jälkeen rakennuksen omistajan on huolehdittava, että savupiipun ja tulisijan rakenne ja palo- sekä henkilöturvallisuus tarkastetaan ja tarvittavat korjaustoimenpiteet tehdään ennen käytön jatkamista.

Nokipalonkestävyyden vaatimisella pyritään varmistamaan, ettei nokipalosta aiheudu laajempia vahinkoja. Savupiipun seinämä toimii nokipalossa osastoivana rakenteena kuten esimerkiksi asuinhuoneistojen välinen seinä tavanomaisessa kerrostalossa. Savupiippu voi vaurioitua nokipalossa korjauskelvottomaksi ja siitä syystä se täytyisi tarkastaa ja tarvittaessa korjata ennen käytön jatkamista. Velvollisuus tästä huolehtimiseen olisi rakennuksen omistajalla.

Asetuksen vaatimuksien mukaisesti poltetuista tiilistä paikalla muuratun tai paikalla metallista rakennetun tai muualla valmistetun ei sarjavalmisteisen savupiipun nokipalonkestävyyttä ei tarvitsisi osoittaa erikseen, kun metallisen savupiipun savuhormin materiaalina on käytetty valurautaa tai terästä, jonka seinämäpaksuus on vähintään neljä millimetriä. Edellä mainituista savupiipuista on pitkäaikaiskokemusta ja niiden tiedetään kestävän nokipalon, joten voidaan katsoa edellä mainitulla tavalla paikalla muurattujen ja rakennettujen savupiippujen täyttävän maankäyttö- ja rakennuslain 117 §:n viidennen momentin mukaisen hyvän rakennustavan vaatimukset myös tältä osin.

Velvollisuus savupiipun rakenteen ja paloturvallisuuden tarkastamisesta nokipalotilanteen jälkeen koskisi kaikkia tässä asetuksessa tarkoitettuja savupiippuja.

9 §

Tulisijan ja savupiipun yhteensopivuus

Savupiipun sekä siihen liitettävän tulisijan liitin- ja yhdyshormien on liitoksineen muodostettava palo- ja henkilöturvallinen ja toimiva kokonaisuus. Rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että savupiippu rakennetaan ja korjataan suunnitelman mukaisesti.

Savupiipun ja tulisijan yhteensopivuuden varmistamiseksi suunnitelmissa on ilmoitettava tulisijasta savupiippuun tulevien palokaasujen korkein lämpötila. Kiinteää polttoainetta käyttävän tulisijan sekä saunankiukaan savupiipun sekä liitin- ja yhdyshormin palokaasujen lämpötilankestävyyden on oltava vähintään lämpötilaluokan T600 mukainen. Savupiippuun liitettävä tulisija voi olla tehdasvalmisteinen tai paikalla muurattu tai valmistettu.

T600-luokan mukainen lämpötilankestävyys voidaan osoittaa muuraamalla savupiippu tämän asetuksen mukaisesti poltetuista tiilistä tai rakentamalla paikalla 5 §:n mukainen metallinen savupiippu, jonka savuhormin materiaalina käytetään valurautaa tai terästä, jonka seinämäpaksuus on vähintään neljä millimetriä.

Tehdasvalmisteisten tulisijojen korkein palokaasunlämpötila on kohtuudella selvitettävissä etukäteen. Paikalla muurattavien varaavien tulisijojen, jotka on varustettu suuluukuilla, savupiippuun johdettavien palokaasujen lämpötilan voidaan, tulisijaa oikein käytettäessä, katsoa olevan niin matalia, ettei niitä tarvitse erikseen todentaa.

Varaavissa tulisijoissa on usein myös kesä- tai sytytyspelti ja sen käyttämiseen ja käyttämisen ohjeistamiseen täytyy kiinnittää erityistä huomiota, koska palokaasujen lämpötilat voivat nousta korkeiksi sellaisena vuodenaikana kun tulisijaa käytetään lämmitykseen, jos tulta poltetaan kesä- tai sytytyspelti auki ilman palokaasujen kiertoa. Lämmityskautena kesä- tai sytytyspeltiä voi käyttää sytytysvaiheessa, mutta se on suljettava heti kun hormi vetää, koska palokaasujen lämpötilat voivat nousta korkeiksi, jos poltetaan pitkiä aikoja ja suuria määriä. Toisaalta lämmitys on tehotonta, jos varaavan tulisijan varausominaisuuksia ei hyödynnetä. Kesä tai sytytyspellin käytön virheiden mahdollisuus on olemassa paikalla muuratuissa ja tehdasvalmisteisissa varaavissa tulisijoissa, joissa on kesä- tai sytytyspelti. Virhemahdollisuus kasvaa, jos tulisija on tiloissa, joissa käyttäjä vaihtuu, jolloin käyttö- ja huolto-ohjeen saatavilla olon merkitys puolestaan kasvaa.

Savupiipun läpiviennit olisi suunniteltava vähintään savupiipun lämpötilaluokan mukaisilla ratkaisuilla.

Vaatus lämpötilaluokasta vähintään T600 perustuu tietoon, että Suomessa voidaan käyttää myös tulisijoja, joista lähtevien palokaasujen mitoittava lämpötila on niin korkea, ettei edes T600 luokan savupiippu ole aina riittävän turvallinen. Tällöin savupiippu hormeineen täytyy suunnitella erikseen ja sen kelpoisuus aiottuun käyttötarkoitukseen täytyy osoittaa jollain muulla tavalla. Esimerkiksi eurokoodeilla on mahdollista suunnitella savupiippuja tulisijoille, joista tulevan palokaasun lämpötilat ovat niin korkeita, että T600 luokka ei ole riittävä.

Tulisijasta savupiippuun tulevien palokaasujen korkein lämpötila olisi ilmoitettava aina, jotta voidaan varmistua tulisijan ja savupiipun yhteensopivuudesta. Ilmoittamisvaatimus koskisi myös tilannetta, jossa savupiipun täytyy olla T600 luokan mukainen pykälän toisen momentin velvoittamana.

Savupiipun läpiviennit sekä suojaetäisyydet olisi suunniteltava savupiipun lämpötilaluokan mukaisesti. Toisin sanoen esimerkiksi kiinteää polttoainetta käyttävän tulisijan sekä saunankiukaan savupiipun läpivienti täytyisi aina suunnitella vähintään T600 luokan mukaisesti.

Yleisesti ottaen olisi aina mahdollista valita vähintään T600 luokan mukainen savupiippu ja tällä tavoin varmistaa, että siihen voi myöhemmin kytkeä turvallisesti minkä tahansa tulisijan, jonka palokaasujen korkein lämpötila on sellainen, että T600 luokan savupiippu on kelpoinen.

Velvoitettaisiin rakennushankkeeseen ryhtyvää varmistamaan, että savupiippu rakennetaan suunnitelman mukaisesti. Huolehtimisvelvollisuuden voisi täyttää esimerkiksi sopimalla

kyseisen tehtävän vastaavan työnjohtajan tehtäväksi ja varmistamalla, että hän tekee asian hoitamisesta tarvittavat merkinnät tarkastusasiakirjaan sekä sen yhteenvedo-osaan.

10 §

Pintalämpötilat ja sijoittelu

Savupiippu sekä siihen liitettävän tulisijan liitin- ja yhdyshormit sekä puhdistusluukut on suunniteltava siten, ettei niiden pintalämpötila aiheuta vaaraa palo- tai henkilöturvallisuudelle.

Tehdasvalmisteisten savupiippujen ja hormituotteiden suojaetäisyydet on määriteltävä testaamalla tai laskentamenetelmällä, joka on verifioitu kokeiden perusteella. Savupiippuelementtien välisiä limittämättömiä liitoksia ei saa sijoittaa rakenteiden läpivientikohtiin rakenteiden sisälle.

Savupiipun sijoittelu tai suojaus on esitettävä suunnitelmissa siten, ettei irtaimiston sijoittaminen sen välittömään läheisyyteen erityisesti varastossa tai vaatehuoneessa ole mahdollista. Savupiipun korkeuden katteesta mitattuna on oltava vesikaton harjalla vähintään 0,8 m. Broof (t2) luokkaan kuulumattomilla katteilla korkeuden on oltava vähintään 1,5 m. Lappeella olevan savupiipun korkeuteen on lisättävä 0,1 metriä jokaista lapemetriä kohden harjalta laskettuna, mikäli muunlaisen ratkaisun kelpoisuutta ei osoiteta suunnitelmissa.

Savupiippuun ei saa tukea tai kiinnittää muita rakenteita eikä sijoittaa putkia, johtimia tai muita savupiipun toimintaan kuulumattomia laitteita.

Pintalämpötila on aiemmin vuoden 1976 savupiippuja koskevassa osassa E3 ollut +70 °C rakennuksen sisäpuolella sijaitsevilta osin siihen yhdistetyn tulisijan jatkuvalla maksimikuormituksella. Vuoden 1988 vastaavassa rakentamismääräyskokoelman osassa rakennuksen sisäpuolella sijaitsevilta osin pintalämpötila on ollut +80 °C siihen yhdistetyn tulisijan jatkuvalla maksimikuormituksella. Voimassa olevassa rakentamismääräyskokoelman osassa pintalämpötila voisi olla näkyvissä ja helposti kosketeltavissa olevien savupiipun osissa enintään +80 °C. Esimerkiksi saunan löylyhuoneissa voisi kuitenkin olla korkeampia pintalämpötiloja sellaisissa tapauksissa joissa paloturvallisuus ei vaarannu. Palavatarvikkeisten rakennusosien osalta on vuosina 1976 ja 1988 ollut yhdenmukainen ohjaus siihen, ettei niiden pintalämpötila voisi nousta yli +80 °C. Voimassa olevassa E3 osassa asia on ohjeistettu niin, ettei savupiipun viereisen muusta kuin A1 luokan rakennustarvikkeesta tehdyn rakenteen pintalämpötila nousisi yli +85 °C:n.

Pintalämpötiloista on ollut lähes samantasoiset ohjaukset vuosikymmeniä, joten ainakaan edellä mainittuja arvoja korkeampia pintalämpötiloja ei voisi katsoa hyvän rakentamistavan mukaisiksi, mikäli pintalämpötiloja ei ole erikseen suunnitelmissa osoitettu henkilö- ja paloturvallisuuden kannalta riittävän mataliksi.

Pintalämpötilaa voidaan arvioida myös savupiipun pintamateriaalin perusteella, koska lämmönjohtavuudet eri materiaaleille vaihtelevat suuresti. Esimerkiksi teräksen lämmönjohtavuus on 47-50W/mK, tiilen 0,35-0,50W/mK, kevytsoraharkon 0,20-0,25W/mK ja betoni 0,4-1,7W/mK. Näin ollen sileän teräksen polttava vaikutus tapahtuu matalammassa lämpötilassa kuin tiilen.

Hankekohtaisesti pintalämpötiloissa voisi olla muunlaisiakin lämpötilan arvoja, ainakin hetkellisesti ja paikallisesti, kunhan se on otettu suunnitelmissa huomioon siten, ettei henkilö- ja paloturvallisuus vaarannu. Joissakin tapauksissa rakennushankkeeseen ryhtyvän on perusteltua edellyttää alempia pintalämpötilojen arvoja tai kosketussuojausta aiemmin mainittujen pintalämpötilojen ollessa mahdollisia.

Turvallisen pintalämpötilan valintaan vaikuttavat muun muassa kosketettavan pinnan pintamateriaali, pinnan laatu sekä kosketusaika. Satunnaisissa kosketuksissa reaktioaikaan vaikuttavat muun muassa ihmisen ikä ja fyysinen kunto. Pienillä lapsilla reaktioaika on pidempi kuin täysikasvuisella ihmisellä ja tästä syystä joissakin tapauksissa on perusteltua edellyttää hyvinkin matalaa pintalämpötilaa tai suojausta savupiipun helposti kosketeltavien kuumien pintojen ala- ja helposti saavutettaviin osiin.

Sopivaa pintalämpötilaa voidaan arvioida esimerkiksi standardin EN ISO 13732-1 (Lämpöolojen ergonomia. Arviointimenetelmät pintoihin koskettamisen vaikutuksista ihmiseen. Osa 1. Kuumat pinnat) perusteella. Kyseisen standardin mukaan esimerkiksi sileän pinnoittamattoman metallin osalta palovammakynnyksen vaihtelualue asettuu välille 64-69 °C, kun kosketusaika on yksi sekunti. Kivi- tai keraamisella materiaalilla ja lasilla palovammakynnyksen vaihtelualue yhden sekunnin kosketuksella on 80-85 °C.

Rakennuksissa on muitakin helposti koskeltavia pintoja, joiden pintalämpötilat saattavat olla korkeita. Vertailun vuoksi tarkastellaan sähköliettä koskevia vaatimuksia, koska sellainen on lähes jokaisessa taloudessa. Sähköliesien vertailutkimukset 2004–2005 Suorituskyky, energiatehokkuus, käyttöturvallisuus ja –ominaisuudet (Työtehoseuran raportteja ja oppaita nro 19 (2005)) mukaan sähköliesien tulee täyttää eurooppalaisen standardin SFS-EN 60 335-2-6 turvallisuusvaatimukset. Standardi sisältää sähköturvallisuuden lisäksi käyttöturvallisuusvaatimukset pintalämpötiloille, pystyssä pysyvyydelle ja mekaaniselle suojaukselle sekä mekaaniselle lujuudelle. Standardi on ollut voimassa vuodesta 1992 lähtien.

Standardin mukaisessa kokeessa liedien etupintojen lämpötila ei saa nousta, materiaalista riippuen, 60–100 astetta enempää standardin mukaisessa käyttötilanteessa. Pienin lämpötilannousu sallitaan metallipinnoille sekä maalatuille metallipinnoille ja suurin muovipinnoille. Muita pintavaihtoehtoja ovat lasimaiseksi emaloidut metallipinnat sekä lasipinnat ja keraamiset pinnat.

Saman raportin mukaan standardissa SFS-EN 60 335-1 (Sähkökäyttöisten koti- ja vastaavaan käyttöön tarkoitettujen laitteiden turvallisuus, Osa 1: Yleiset vaatimukset) määritetään lisäksi korkeimmat sallitut lämpötilannousut kädensijoille, nupeille, kahvoille ja vastaaville osille, joita normaalikäytössä pidetään kädessä vain lyhytaikaisesti (esim. kytkimet). Standardin mukaisessa käyttötilanteessa liedien valitsimien, uuninluukun kahvan ja turvasalvan lämpötila ei saa nousta, materiaalista riippuen, 35–60 astetta enempää. Pienin lämpötilan nousu sallitaan metallisille ja suurin muoviselle, kumiselle tai puiselle. Muut mainitut materiaalit ovat posliini tai lasimaisesta aineesta tehdyt.

Tehdasvalmisteisten hormituotteiden suojaetäisyydet selvitetään eurooppalaisten yhdenmukaistettujen tuotestandardien mukaisilla lämpötila- ja nokipalonkestävyyskokeilla. Tehdasvalmisteisten savupiippujen ja hormituotteiden suojaetäisyydet olisi määriteltävä testaamalla tai laskentamenetelmällä, joka on verifioitu kokeiden perusteella.

Rakenteiden läpivientikohtaan ei saisi sijoittaa savupiippuelementtien välisiä liitoksia. Paikalla muuratun savupiipun tiiveys toteutuu huolellisella työllä ja soveltuvilla materiaaleilla.

Järjestelmäsavupiippujen osalta EN-standardi 15287-1 + A1 (Chimneys. Design, installation and commissioning of chimneys. Part1. Chimneys for non-roomsealed heating appliances) mainitsee kohdassa 4.3.13 (Joints), että liitokset on tehtävä valmistajan ohjeiden mukaisesti ja piipun suunnittelu on toteutettava siten, että järjestelmäsavupiipun liitoskohtia ei sijoiteta läpivienteihin tai lattiaan.

Savupiippu on tarkoitettu toimimaan itsenäisesti ja siitä syystä siihen ei saisi tukea muita rakenteita tai sijoittaa putkia, johtimia tai sen toimintaan kuulumattomia laitteita. Esimerkiksi savuimuri on savupiipun toimintaa varmistava laite, joten siihen liittyvät asennukset olisivat edelleen mahdollisia kuten myös esimerkiksi veteen lämpöä varaavissa savupiipuissa siihen liittyvät asennukset silloin kun niiden kelpoisuus voidaan osoittaa asianmukaisesti.

11 §

Käyttöönotto sekä käyttö- ja huolto-ohje

Ennen savupiipun käyttöönottoa rakennushankkeeseen ryhtyvän on varmistettava, että savupiipun ja tulisijan kelpoisuus ja yhteensopivuus sekä asennusten suunnitelmien mukaisuus on tarkastettu. Tarkastuksen tekijän on tehtävä yhteensopivuudesta sekä asennusten suunnitelmien mukaisuudesta merkintä rakennustyön tarkastusasiakirjaan sekä sen yhteenvetoon.

Pääsuunnittelijan on varmistettava, että savupiipun ja siihen kytkettävän tulisijan käytön- ja huollon kannalta oleelliset tiedot on siirretty rakennuksen käyttö- ja huolto-ohjeeseen.

Tarkoituksena olisi varmistaa, että savupiippu sekä siihen vaikuttavat asiat on tehty suunnitelman mukaisesti ja savupiipusta ei aiheudu vaaraa henkilö- tai paloturvallisuusmielessä. Rakennushankkeeseen ryhtyvän olisi varmistettava, että tarvittavat merkinnät tarkastusasiakirjaan sekä sen yhteenvedon osaan tulevat tehdyiksi. Tarkastuksen ja tarkastusmerkinnän tekijä voi olla esimerkiksi rakennustöiden vastaava työnjohtaja tai savupiippujen ja tulisijojen ominaisuudet hyvin hallitseva muu koulutettu ammattilainen, kuten esimerkiksi pätevä nuohooja. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen tarkastusasiakirjamenettelyyn liittyvien varmennusmerkintöjen pitäisi kattaa asiat tämän asetuksen mukaisessa laajuudessa.

Esimerkiksi peittyvistä työvaiheista otetut valokuvat helpottavat toteutuksen suunnitelmien mukaisuuden arviointia sekä käyttöön ja huoltoon liittyvien toimenpiteiden ajoittamista sekä suorittamista.

Käyttöön ja huoltoon liittyviä asioita voi esittää myös pysyvillä kilvillä tai muulla hyvin säilyvällä tavalla käyttö- ja huolto-ohjeen lisäksi. Erityisen tärkeää oikeaan käyttöön liittyvän opastavan aineiston helppo havaittavuus on sen tyyppisissä kohteissa, joissa käyttäjä vaihtuu. Esimerkiksi lomaosakkeet ovat tyyppillisesti kohteita, joissa käyttäjä vaihtuu usein. Kiinteistä helposti havaittavista ohjeista on hyötyä kaikissa tiloissa, joissa on savupiippu tulisijassa syntyvien palokaasujen poistamista varten.

Tulisijan käyttö- ja huolto-ohjeen säilymisen varmistamiseksi siihen liittyvät tiedot olisi lisättävä savupiippua koskevaan käyttö- ja huolto-ohjeeseen. Tällä menettelyllä olisi tarkoitus pienentää riskiä käyttö- ja huolto-ohjeen puuttumisesta aiheutuvasta tulisijan virheellisestä käytöstä johtuviin vahinkoihin.

Käyttö- ja huolto-ohjeeseen voidaan dokumentoida tehdyt huolto- ja korjaustoimenpiteet. Esimerkiksi tieto nuohouksesta ja nuohouksen suorittajasta sekä ajankohdasta on oleellinen turvallisen käytön kannalta.

12 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018.

Tämän asetuksen voimaan tullessa vireillä olevaan hankkeeseen sovelletaan tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Asetusta sovellettaisiin hankkeisiin jotka tulevat vireille 1.1.2018 tai sen jälkeen.

Taloudelliset vaikutukset

Asetusehdotuksella ei ole huomattavia taloudellisia vaikutuksia, vaikutuksia kotitalouksien asemaan, vaikutuksia yrityksiin, vaikutuksia yleiseen talouskehitykseen, kansantalouteen ja julkistalouteen.

Koska tavoitteena on pienentää savupiippujen suunnittelun ja toteutuksen sekä virheellisestä käytöstä ja huollon puutteista johtuvien vahinkotapahtumien määrää, arvioidaan vaikutusten olevan jossain määrin positiiviset kansantalouden kannalta ja merkittävästi positiiviset yksittäisten talouksien kannalta silloin kun vahinkoa ei synny tai mahdollisen vahingon vaikutukset rajautuvat pienemmiksi. Tällä seikalla saattaa olla vaikutuksia myös vakuutusyhtiöiden maksettaviksi tulevien korvausten määrään sekä yhteiskunnalle pelastustehtävistä aiheutuvien tai niihin liittyvien valmiuden ylläpitoon ynnä muuhun liittyviin

kustannuksiin. Kokonaisuutena näiden kustannusten määrän voidaan arvioida olevan merkittäviä. Myös henkilövahingoista aiheutuneet kustannukset pienenevät, jos vältetään osa henkilövahingoista.

Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Asetusehdotuksella ei arvioida olevan vaikutuksia valtion viranomaisten tehtäviin tai toimintaan. Kuntien viranomaisten tehtäviin tai menettelytapoihin asetuksella saattaa olla vähäisiä positiivisia vaikutuksia, koska rakennusvalvontatyö helpottuu täsmällisen asetuksen vuoksi ja toisaalta, jos vahinkotapahtumien määrä vähenee vaikuttaa se myös pelastuslaitosten tehtävien määrään vähentävästi.

Ympäristövaikutukset

Esitys koskee savupiippujen rakenteita ja paloturvallisuutta. Savupiippua käytetään pelkästään tulisijasta tulevien palokaasujen poistamiseen ulos rakennuksesta. Esityksellä ei näin ollen, rakennuspaloista aiheutuvien ympäristöpäästöjen vähenemisen lisäksi, ole muita suoria ympäristövaikutuksia.

Yhteiskunnalliset vaikutukset

Savupiippujen rakenteita ja paloturvallisuutta koskevaksi ympäristöministeriön asetukseksi tehdyn esityksen yhteiskunnallinen merkitys perustuu tavoitteisiin rakennusten paloturvallisuuden parantamiseksi ja tavoitteisiin palokuolemien sekä palosta aiheutuvien omaisuusvahinkojen vähentämiseksi ehkäisemällä savupiipuihin liittyviä tulipaloja.

Asetusehdotuksella ei arvioida olevan huomattavia vaikutuksia terveyteen koska siihen liittyvät vaatimukset eivät tiukkene. Terveyteen saattaa olla jonkin verran positiivisia vaikutuksia kun savupiippu suunnitellaan toimimaan osana rakennuksen kokonaisuutta ja siten, että sen veto on tulisijan toiminnan kannalta sopiva, jolloin pienhiukkasten määrä on pienempi kuin epätäydellisestä palamisesta tuleva. Palovaaran lisäksi erityinen vaara liittyy riskiin, että tulipesästä kulkeutuu sisäilmaan häkää. Tulipesästä voi tulla myös sen käytön tai sytyttämisen yhteydessä savua sisäilmaan mikäli savupiipussa ei ole vetoa ja varsinkin jos veto on painesuhteista johtuen rakennuksen sisäänpäin. Savupiipusta tulevat palokaasut aiheuttavat haittaa lähiympäristössä tai palokaasut voivat kulkeutua ilmanvaihdon tuloilmaan mikäli asioita ei oteta huomioon suunnittelussa. Nämä asiat kuuluvat myös rakennuksen ilmanvaihtoteknisen suunnittelun piiriin. Rakennusten terveellisyys varmistetaan hyvällä suunnittelulla ja toteutuksella.

Häkäriskin välttämiseksi esityksessä edellytetään, että tulipesässä syntyvien häkäkaasujen on päästävä poistumaan savupiipun kautta ulkoilmaan myös tilanteessa, jossa sulkupelti on suljettu.

Esityksessä edellytetään myös, että savuhormin tulee olla myös terveyden kannalta riittävän tiivis. Savupiippu, yhdys- sekä liitinhormit olisi suunniteltava ja rakennettava siten, että saavutetaan riittävä veto ja tiiveys. Savupiippu olisi ulotettava vesikatkon yläpuolelle tai muutoin rakennukseen nähden niin korkealle, että saavutetaan riittävä paloturvallisuus ja veto. Tämä vähentäisi samalla savun kulkeutumisriskiä piha-alueille sekä ilmanvaihdon tuloilma-akkoihin.

Esityksen mukaan savupiippu ja sitä ympäröivä tila tulisi myös suunnitella ja rakentaa siten, että savupiippu voidaan puhdistaa sekä sen eheys ja kunto tarkistaa. Näin vältetään mm.

hormien tukkeutumista ja siitä aiheutuvaa mahdollista häkäriskiä sekä savuhormiin kertyneen aineksen aiheuttaman nokipalon riskiä. Savupiippu sekä siihen liitettävän tulisijan liitin- ja yhdyshormit tulisi sijoittaa siten, ettei niiden pintalämpötila aiheuta vaaraa henkilöturvallisuudelle.

Asetusehdotuksella arvioidaan olevan vaikutuksia myös rakennusten käyttäjien toimintaan esimerkiksi rakennuksissa, joissa puuta käytetään lämmitykseen. Vaikutukset liittyvät lähinnä toimintaan ja käytön helppouteen sekä savupiipun hankinnan yksinkertaistamiseen ja turvallisen käytön varmistamiseen.

Asetusehdotuksella ei arvioida olevan vaikutuksia työllisyyteen.

Asetusehdotuksella voi olla vaikutuksia elinkeinotoimintaan, koska tulee uusia mahdollisuuksia markkinoida esimerkiksi teollisesti valmistettujen savuhormituotteiden yhteydessä kokonaisvaltaisia ratkaisuja kuluttajille. Kuluttajan kannalta savupiipun hankkiminen helpottuu, jos hänelle tarjotaan kokonaisvaltainen turvallinen ratkaisu suunnitelmiseen.

Asetusehdotuksella ei arvioida olevan vaikutuksia kansalaisten tai yritysten tietosuojaan tai tietoturvaan.

Asetusehdotuksella ei arvioida olevan sukupuolivaikutuksia.

Lausunnot

Asetusluonnos on ollut lausunnoilla 13.3-28.4 välisenä aikana.

Laintarkastus

Asetusehdotusta ei ole tarkastettu oikeusministeriön lainvalmisteluosaston laintarkastusyksikössä laintarkastusyksikön kiireisen työtilanteen takia.